

Tants caps, tants barrets

7

- 1 Llegeix aquest fragment del poema **Podries...**, de Joana Raspall, i el text que hi ha al costat:

Si haguessis nascut
en una altra terra,
podries ser blanc,
podries ser negre...
Un altre país
fóra casa teva,
i diries "sí"
en una altra llengua.

Les poblacions actuals de la Terra som el resultat de les migracions humanes dutes a terme durant els últims 80.000 anys.

Aquestes migracions, les haurien protagonitzades 28 línies diferents, a partir de 10 homes i 18 dones, tots procedents d'un petit grup localitzat a Àfrica fa uns 144 mil·lennis.

● Ara, contesta:

- ▶ Creus que en algun moment de la història, algun avantpassat teu va néixer en una altra terra? Per què?
-
-
- ▶ Estàs d'acord amb l'afirmació "Tots som immigrants"? Raona la teva resposta.
-
-
- ▶ Si poguessis triar, a quin altre país t'hauria agradat néixer?
- Per quin motiu?
-

2 Explica quin missatge vol transmetre el poema de Joana Raspall:

.....
.....
.....

3 Contesta:

▶ Quin és el teu país? Pensa tres motius pels quals ets del teu país.

.....
.....
.....

▶ Es pot ser d'un país i alhora sentir-se estranger? Pensa en un exemple.

.....
.....

▶ Quan creus que algú deixa de ser estranger en un país?

.....
.....

▶ Has viatjat mai fora del teu país o de la teva ciutat o poble? T'hi vas sentir estranger? Explica les teves vivències:

.....
.....

4 Imagina que ets una de les dues persones que parla en el poema **L'estranger**, de Palau i Fabre, i inventa't altres respostes:

—De quin país és aquest estranger?

—

—Com es diu?

—

—Què fa? Quina llengua parla?

—

—Com us dieu, bon home?

—

—De quin país veniu? On aneu?

—

5 Subratlla el sufix de la paraula destacada de cada oració i escriu una **D** si és un diminutiu, una **A** si és un augmentatiu i una **P** si és un pejoratiu:

- Treu la teva **sabatota** de la taula!
- Quines **cuixarres** té aquest nedador.
- Tinc una **espineta** clavada al dit.
- En aquella **casona** no hi cabem tots.
- Quina **veuassa** té aquesta dona!
- Treu aquest **ocellot** d'aquí!
- Quin **gatet** més bonic!

6 Explica els significats que poden tenir les paraules següents (si cal, busca-les en el diccionari). Fixa't en els exemples:

• cavallet:

A .Cavall petit.....

B .Suport per a quadres.....

• maneta:

A

B

• filet:

A

B

• careta:

A

B

• Ara, pensa i escriu tres paraules més que tinguin dos significats: el diminutiu i un altre.

.....

7 Escribe el gentilici dels llocs següents en la columna corresponent:

València – Girona – Escòcia – Barcelona
 Terrassa – Manresa – la Segarra – Tarragona
 el Canadà – l'Equador – el Pakistan – Lleida – Ucraïna
 la Xina – el Marroc – Guatemala

	MASCULÍ	FEMENÍ
-à, -ana		
-í, -ina		
-ès, -esa		
-enc, -enca		

8 Completa les oracions següents amb el gentilici corresponent. Pots buscar la paraula o les paraules destacades en l'enciclopèdia:

- Les falles tenen lloc al mes de març.
- El poeta **Miquel Martí i Pol** va néixer el 19 de març de 1929.
- El president **Barack Obama** té dues filles.
- El **Partenó** és un temple que és a Atenes.
- La **sardana** és una dansa popular

- 9 Encercla les preposicions de les oracions següents. Si tens dubtes, pots consultar les paraules en el diccionari DIDAC en línia (www.dicdidac.cat). Fixa't en l'exemple:

DIDAC DICIONARI DE CATALÀ GREC CAT

Introdueix la paraula que voleu cercar:

Si la paraula és en el nostre diccionari, us en donarà la definició. Si no hi és, us donarà una llista de les paraules més pròximes alfabèticament.
 (Podeu consultar la [Presentació](#), l'[Ajuda](#) i els [Crèdits](#))
 Vegeu les característiques del diccionari en paper.

fins A-Z

preposició	<p>1 Aquesta paraula indica el lloc on s'arriba. T'acompanyo fins allà. També pot ser fins a o fins en:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anirem fins a la plaça. Vam anar passejant fins en aquella cova.
	<p>2 Aquesta paraula indica un moment en el temps o bé el moment final d'un període. No ho faré fins demà. Ha plogut fins ara. També pot ser fins a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fins al dia 30 inclusivament. No et veuré fins al mes vinent.
adverbi	<p>3 Fins i tot. Estava tan emocionat, que fins plorava.</p>
locució que fa d'adverbi	<p>4 Fins i tot és una expressió que indica que allò que es diu és extraordinari o sorprenent. Anem d'excursió cada cap de setmana, fins i tot quan plou.</p>

- Ha d'anar amb crossets fins que pugui caminar.
- Menjo un pastís de xocolata.
- Hem arribat tard a casa la Marta.
- He preparat pa amb mantega.
- He sortit sense guants.
- Vam explicar contes vora el foc.
- La Gina viu prop de casa meva.
- Ens hem salvat per casualitat.

- 10 Encercla les conjuncions que hi ha en aquestes oracions. Si tens dubtes, busca-les en el diccionari DIDAC en línia:

- Encara que diguis que no has estat tu, no m'ho crec.
- Si tingués gana, menjaria, però és que no tinc gana.
- No sé si comprar-me el jersei vermell o el jersei blau.
- No he pogut fer els deures perquè ahir vaig anar al metge.
- Saps si vindrà la Marta?
- Com que fa fred, m'he posat bufanda.

11 Subratlla les preposicions i encercla les conjuncions del text següent:

El temps no es vol aturar.
Continua corrents. Dia a dia. Mes a mes.
De la neu que es fon brolla una nova primavera,
quan el gel que cobreix el riu es trenca i els troncs
tornen a surar, tot fent el seu llarg camí cap al mar.
Arriba un nou estiu on els mosquits brunzeixen
i el sol mai no sembla cansar-se de brillar. Arriba
la tardor que madura els vermells fruits del bosc,
mentre cauen les fulles i la gebrada cruix sota els
pneumàtics de les rodes de la bici. Perquè en Joel
va en bici. Roda sense parar pels carrers, a la caça
d'allò que és imprevisible. Potser l'espera a
la propera cantonada. O a la propera. O a l'altra...

HENNING MANKELL. *El noi que dormia a la neu*. Columna Edicions

12 Completa aquest text amb les preposicions i les conjuncions que hi falten:

Un racista pot estimar aprendre altres llengües perquè ho necessita per
..... la feina per divertir-se, però pot tenir una opinió negativa
..... injusta els pobles que les parlen. Pel mateix motiu, pot refusar
llogar una habitació a un estudiant estranger (vietnamita, exemple) i al
mateix temps pot agradar-li menjar restaurants asiàtics. El racista pensa
..... tot allò que és massa diferent 'ell és una amenaça
..... la seva tranquil·litat.

TAHAR BEN JELLOUN. *El racisme explicat a la meua filla*. Editorial Empúries

13 Escriu una oració que tingui una preposició i una altra que tingui una conjunció:

-
-

15 Fixa't que aquest poema s'ha desmuntat. Escriu-lo correctament, separant-ne les síl·labes o unint-les quan convingui, en les caselles següents:

EL MEU GOS

Jo tinc un gos, finet i bellugós, menut, menut, espavilat i astut.
Si estic content, llança lladrucs al vent; si em veu sorrut, resta capbaix i mut.

JOAQUIM RUYRA

16 Escriu un petit poema que compleixi les condicions següents:

- Ha de ser format per una estrofa de quatre versos, és a dir, una **quarteta**.
- Els versos han de tenir set síl·labes, és a dir, seran versos **heptasíl·labs**.
- La rima ha de ser consonant i ha de seguir l'estructura **ABAB**, és a dir, el primer vers ha de rimar amb el tercer, i el segon, amb el quart.

• Ara, fes un petit dibuix per a il·lustrar el teu poema.

Dues mans per a treballar i una boca per a menjar

1 Busca en el diccionari les paraules següents i copia'n el significat que tenen en la lectura. Posa atenció al sentit figurat que tenen algunes. Després, copia una frase o un fragment de la lectura en què surtin aquestes paraules:

• **sobrenom:**

FRASE DE LA LECTURA:

• **àlies:**

FRASE DE LA LECTURA:

• **motiu:**

FRASE DE LA LECTURA:

• **arromangar:**

FRASE DE LA LECTURA:

• **ganyota:**

FRASE DE LA LECTURA:

• **nuar:**

FRASE DE LA LECTURA:

2 Classifica les expressions del text que descriuen com és la professora de matemàtiques en dues llistes segons que facin referència a les característiques físiques o a la seva manera de ser:

Característiques físiques de la senyoreta Cinta Olius	Manera de ser de la senyoreta Cinta Olius
<p>petita</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>nerviosa com una fura</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

3 Completa el fragment següent de la lectura amb altres paraules o expressions sinònimes:

El nom d'Hipotenusa li, a la senyoreta Cinta Olius, per Una era que el professor ajudant de mates, el que la substituïa a les classes quan ella, era tan que li dèiem (sense categoria de motiu oficial, només entre nosaltres) el Catet.

4 Fes un resum de la lectura:

.....

.....

.....

5 Completa cada frase amb l'aclariment que hi falta entre les comes:

com que tots parlaven

alarmat

quan tornaven a casa

unit a la seva imaginació

mentre sopaven

que era molt observador

- Al vespre,, en Magí continuava sense badar boca.
- Però llavors,, no va tenir temps d'explicar res.
- En Pep,, es va girar per veure què passava.
- En Joan,, es va mirar la noia amb molta atenció.
- Al migdia,, van veure una gran màquina pintada de groc.
- L'espectacle,, els ofería un món ple d'emocions.

6 Completa amb les teves paraules les frases següents:

- Sergi,?
- La Marga, que, em mirava sense dir res.
- Mentre en Pau omplia la cantimplora, en Joan i jo
- Dos dies després, quan, la Natàlia va trobar la solució.
- Durant la classe de mates, tots nosaltres

7 Ara, fixa't bé en les frases dels exercicis anteriors i escriu quatre frases més que tinguin un aclariment entre comes:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8 Relaciona cada frase amb la funció que hi tenen els dos punts:

L'escenari també feia por: la pluja, el bram dels trons, la llum mortuòria dels llampecs... •

I de cop, el meu pare exclama: "Ep! Agustí!" •

Explicava com era físicament: ros, ulls blaus, espatlles amples d'esportista. •

Allà, sí que hi érem tots: els avis, l'oncle Esteve i la tia Imma, els amfitrions, i els seus fills, els meus cosinets. •

La seva mare s'havia equivocat: en Joan no havia rebut el paquet. •

Després, en Jordi va preguntar: "Què hem de portar?" •

Ja t'ho vaig dir, jo: el meu gos és molt intel·ligent! •

No vam decidir res encara: calia meditar i planificar totes les accions. •

No hi ha res a fer: el senyor Jaume ho té tot en regla. •

I ell ens ha dit: "Sí, i com ho vols fer?" •

introdueixen una explicació

introdueixen una citació textual

introdueixen una enumeració

9 Escriu tres frases en què facis servir els dos punts:

.....

.....

.....

10 Llegeix el text següent i fixa't en els signes de puntuació:

EL DOCTOR ESPIADIMONIS I EL SENYOR ESTIRACABELLS

Cada matí, així que el sol treu el cap a la finestra, el doctor Espiadimonis es lleva puntualment. Es dutxa, s'afaita i es clenxina com un ciutadà respectable. Després, acostuma a prendre's el cafè que la minyona, una libèl·lula més aviat esquifida però múrria, li prepara. I tot seguit surt de casa amb el seu maletí de doctor. I ja està a punt d'anar a fer la visita als seus malalts.

Baixa les escales i, tan bon punt posa els peus al carrer, respira l'aire fresc del matí i es pregunta: "Quin dia som, avui?" Perquè si és dimarts o dijous, se'n va cap a la dreta; i si és dimecres o divendres, cap a l'esquerra. Els pacients ja ho saben: només poden ser visitats durant els dos dies de la setmana que els corresponguin, depenent de si viuen a la banda dreta o esquerra del poble.

Avui és dijous i, amb pas decidit, marxa cap a la dreta. El primer malalt, que viu tres cases més avall, és el pobre senyor Grill, que ja no fa ric-ric ni res.

MITUS STAMPA. *El doctor Espiadimonis i el senyor Estiracabells*. Editorial La Galera

- Ara, copia un fragment del text en què pots trobar els signes de puntuació següents, amb la funció indicada:

coma (,)

- per a fer explicacions o aclariments ▶

- per a separar oracions ▶

punt i coma (;)

- per a separar oracions o les parts d'una oració ▶

dos punts (:)

- per a introduir citacions textuais ▶

11 Explica la funció que fan els signes de puntuació destacats en aquestes oracions:

- Una pluja fina, una pluja menuda, una cortina d'aigua i una pluja torrencial.

.....

- Si no fos perquè tenia molta gana, no m'hauria menjat aquell entrepà oliós.

.....

- Ella, que ha guanyat un premi a la millor actriu de l'any, fa molt bé el seu paper.

.....

- Obro els ulls i veig la muntanya, la neu i la boira que tot ho envolta; més enllà, un estol d'ocells, unes guspises de sol i el que sembla un planeta adormit.

.....

- Així els ho vaig fer saber: a partir d'aquell dia tindrien les tardes lliures.

.....

12 Escriu una oració en què facis servir els signes de puntuació següents:

- dos punts per a introduir una enumeració ▶

.....

- coma per a demanar l'atenció d'algú ▶

.....

13 Escriu els signes de puntuació que falten en aquest text:

L'altre dia ens venia de gust sortir ■ però no sabíem on anar ■ al cinema ■
al teatre ■ a sopar o a un concert ■ Finalment, vam decidir anar al teatre ■
Després calia pensar quina obra volíem anar a veure ■ la mare ■ com sempre ■
volia anar a veure un musical ■ però el pare s'hi negava ■ jo i el meu germà petit
volíem anar a veure alguna comèdia i la meva germana gran deia que li era igual ■
Al final la mare va acabar dient ■ "Mai no puc anar allà on vull ■"

14 Llegeix aquesta entrevista i completa-la amb les preguntes i les respostes que hi falten:

—Tenim el privilegi de parlar amb l'estrella del Club Super3! Bon dia, Fluski!
Bon dia!

—Anem per feina, doncs! Fluski, és veritat que ets un gat?
No del tot. Sóc mig gat, mig humà! Però tinc bona planta igual!

—Fluski, a l'altre món, a què et dedicaves?
Al món dels dibuixos animats ja era una estrella. No vaig estrenar cap sèrie. És difícil trobar-ne una a la meva altura!

—Fluski, creus que en Roc té un bon futur com a cantant i tu, com a protagonista d'una sèrie?

L'única cosa que té en Roc de bo és un representant com jo! Ell no sé si triomfarà, però jo, de segur que sí!

— *T'agrada passar hores amb el teu mateix? I amb els de més?*

M'encanta passar hores amb mi mateix. Sóc tan interessant, especial, esplèndid... M'encanto! Bé, amb la resta de la família també s'hi pot estar.

—Avui he sentit, a les 7.30 del matí, la cançó "Benvinguts al Club". M'ha agradat molt, però tu no hi surts gaire. Com és això, Fluski?

— *Tornen alguna cosa per Nadal?*

Sí! Pels volts de Nadal! I a la tapa hi sortirà l'estrella del Super3... Jo!

—Fluski, acabem aquí l'entrevista. Estem encantats d'haver pogut parlar amb una estrella!

Em sap greu per tu. Ja no gaudireu de la meva presència... Un altre dia!
Però per acabar: aplaudiu-me!
M'ho mereixo! Més fort, més fort!

— *Adéu*

Gràcies. Adéu!

15 Prepara una breu entrevista per a fer-la a un company o una companya de la teva classe:

1 Escribe el títol:

.....

2 Escribe la presentació:

.....

.....

3 Redacta les preguntes:

Quin és el teu videojoc i personatge?

Kirby, en general

Quin és el teu pokémon favorit?

Hirochi

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 I, finalment, escriu el comiat:

.....

.....

• Ara, fes l'entrevista a qui havies pensat. Anota les respostes en un full a part o enregistra-les amb una gravadora.

16 Copia l'entrevista sencera amb l'ordinador. Després, llegeix la teva entrevista en veu alta perquè la resta de la classe en faci una valoració i endevini de qui es tracta.